



# ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ  
ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΛΗΨΗ & ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ  
ΤΗΣ ΒΙΑΣ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

[www.familyviolence.gov.cy](http://www.familyviolence.gov.cy)

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ - ΤΕΥΧΟΣ 1

ΜΑΙΟΣ 2009

## ΕΚΔΟΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Το πρόβλημα της Βίας στην Οικογένεια αποτελεί ευθύνη όλων μας.

Στόχος του «Ενημερωτικού Δελτίου» της Συμβουλευτικής Επιτροπής είναι η ενημέρωση των επαγγελματιών και του κοινού αναφορικά με τις δραστηριότητες και το έργο της Συμβουλευτικής Επιτροπής. Θα παρέχεται επίσης ενημέρωση για εκδόσεις βιβλίων, συνέδρια/ σεμινάρια, πολιτικές και καλές πρακτικές αναφορικά με το θέμα της βίας τόσο στην Κύπρο όσο και στον ευρωπαϊκό χώρο.

Πρόεδρος  
Συμβουλευτικής Επιτροπής

## ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

|                                       |   |
|---------------------------------------|---|
| ΣΥΜΒΟΥΛΕΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ                 | 1 |
| ΔΙΑΤΜΗΜΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ             | 1 |
| ΕΘΝΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ                  | 2 |
| ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ                             | 2 |
| ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΗΜΕΡΕΣ                       | 2 |
| ΕΥΡΩΠΑΙΚΑ ΝΕΑ                         | 3 |
| ΒΙΒΛΙΑ/<br>ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ                  | 3 |
| ΣΥΝΕΔΡΙΑ/<br>ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ/<br>ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ | 3 |

## ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Η Συμβουλευτική Επιτροπή συστάθηκε με βάση το Νόμο 47(1)/1994, Άρθρο 16, ο οποίος αντικαταστάθηκε από τον Περί Βίας στην Οικογένεια (Πρόληψη και Προστασία Θυμάτων) Νόμο 119(1)/2000 ο οποίος τροποποιήθηκε με το Νόμο 212(Ι)/2004. Οι αρμοδιότητες της Επιτροπής όπως καταγράφονται στο άρθρο 7(1) του νόμου είναι οι ακόλουθες:

- Να παρακολουθεί το πρόβλημα της Βίας στην Οικογένεια στην Κύπρο.
- Να προβαίνει στην ενημέρωση και διαφώτιση του κοινού και των επαγγελματιών με διάφορα μέσα, περιλαμβανομένων ειδικών συνεδριών, επιμορφωτικών προγραμμάτων και σεμιναρίων.
- Να προωθεί επιστημονικές έρευνες σχετικές με τη βία στην οικογένεια.
- Να προωθεί τις Υπηρεσίες για την αντιμετώπιση όλων των πτυχών του προβλήματος της βίας στην οικογένεια.
- Να παρακολουθεί την αποτελεσματικότητα των σχετικών υπηρεσιών που λειτουργούν, καθώς και την εφαρμογή και τήρηση της σχετικής νομοθεσίας.

Σύμφωνα με το Άρθρο 7(2) των Περί Βίας στην Οικογένεια (Πρόληψη και Προστασία Θυμάτων) Νόμων του 2000 και του 2004, η Συμβουλευτική Επιτροπή απαρτίζεται από άτομα τα οποία διορίζονται υπό την προσωπική τους ιδιότητα, από το Υπουργικό Συμβούλιο και έχουν γνώση και πείρα του θέματος. Οι διορισμοί γίνονται από το δημόσιο και ιδιωτικό τομέα. Τα άτομα που διορίζονται από το δημόσιο τομέα επιλέγονται από τα Υπουργεία και τις Υπηρεσίες που αναφέρονται στο εδάφιο (4) του Άρθρου 7 και είναι τα πιο κάτω :

- Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων: Αννίτα Κονή (Πρόεδρος)
- Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξης: Μάρω Βαρναβίδου (Αντιπρόεδρος)
- Υπουργείο Υγείας: Σεμέλη Βύζακου (μέλος)
- Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού (Εκπαιδευτικός Ψυχολόγος): Χλόη Γιαννακού Κωνσταντινίδου (μέλος)
- Νομική Υπηρεσία: Ελένη Λοιζίδου (μέλος)
- Αστυνομία: Κώστας Βέης (μέλος)

Τα άτομα που διορίζονται από τον ιδιωτικό τομέα επιλέγονται από μέλη των Συνδέσμων ή Οργανώσεων εμπλεκόμενων στην πρόληψη και καταπολέμηση της Βίας στην Οικογένεια και είναι:

- Σύνδεσμος Πρόληψης και Αντιμετώπισης της Βίας στην Οικογένεια: Δρ Μάρθα Αποστολίδου
- Παγκύπριο Συντονιστικό Συμβούλιο Εθελοντισμού: Τάσος Παπαθωμάς
- Κυπριακός Σύνδεσμος Οικογενειακού Προγραμματισμού: Ζήνα Παιδονόμου
- Σύνδεσμος Ψυχολόγων Κύπρου: Παναγιώτης Καλογήρου
- Παγκύπριος Σύνδεσμος Προαγωγής Ψυχικής Υγείας Παιδιού και Εφήβου: Δρ Νεόφυτος Παπανεοφύτου.

## ΔΙΑΤΜΗΜΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ

Η Συμβουλευτική Επιτροπή μέσα στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων της για προώθηση των υπηρεσιών για την αντιμετώπιση όλων των πτυχών του προβλήματος της βίας στην οικογένεια, ετοίμασε το 2002, το **Εγχειρίδιο Διατμηματικών Διαδικασιών** για το χειρισμό περιστατικών βίας στην οικογένεια με στόχο την διασαφήνιση των καθηκόντων και το ρόλο των

επαγγελματιών κατά τη διαδικασία χειρισμού περιστατικών βίας στην οικογένεια. Το εγχειρίδιο απευθύνεται στους λειτουργούς των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας, Αστυνομίας, των Υπηρεσιών Υγείας, Παιδείας, Νομικής Υπηρεσίας και των Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων που ασχολούνται με το χειρισμό περιστατικών βίας στην οικογένεια.

Η Συμβουλευτική Επιτροπή είναι στη διαδικασία βελτίωσης / αναθεώρησης του υφιστάμενου Εγχειριδίου με βάση τις απόψεις και εισηγήσεις όλων των εμπλεκόμενων φορέων το οποίο στη συνέχεια θα υποβληθεί στο Υπουργικό Συμβούλιο.

## ΕΘΝΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ

Η Πρόεδρος και τα μέλη της Συμβουλευτικής Επιτροπής υπέβαλαν την 1η Ιουλίου 2008 στην αρμόδια Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων το πενταετές Σχέδιο Δράσης για την Πρόληψη και Καταπολέμηση της Βίας στην Οικογένεια (2008-2013), το οποίο αναμένεται να υλοποιηθεί από την κυβέρνηση. Στο Σχέδιο Δράσης παρουσιάζονται και αναλύονται οι στόχοι και οι προτεινόμενες ενέργειες και καταγράφονται φορείς /υπηρεσίες που καλούνται να αναλάβουν την ευθύνη της υλοποίησής τους. Επιπλέον, προτείνονται μηχανισμοί αξιολόγησης των δράσεων στα διάφορα στάδια. Συγκεκριμένα, το Σχέδιο Δράσης περιλαμβάνει τους πιο κάτω στόχους:

- Παρακολούθηση του προβλήματος της βίας στην οικογένεια
- Πρόληψη του φαινομένου της βίας στην οικογένεια
- Ευαισθητοποίηση και επιμόρφωση των επαγγελματιών και του κοινού
- Εφαρμογή της νομοθεσίας
- Προστασία των θυμάτων βίας στην οικογένεια

## ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

### Απαγόρευση της Σωματικής Τιμωρίας των Παιδιών

Υπάρχουν 19 χώρες που έχουν ψηφίσει τη νομοθεσία για την απαγόρευση όλων των μορφών σωματικής τιμωρίας των παιδιών και είναι οι ακόλουθες (παρουσιάζονται με τη σειρά της πιο πρόσφατης χρονολογίας εφαρμογής της σχετικής νομοθεσίας):

- |                     |                    |                   |
|---------------------|--------------------|-------------------|
| - Μολδαβία (2008)   | - Ισλανδία (2003)  | - Κύπρος (1994)   |
| - Ισπανία (2007)    | - Ουκρανία (2001)  | - Αυστρία (1989)  |
| - Πορτογαλία (2007) | - Γερμανία (2000)  | - Νορβηγία (1987) |
| - Ολλανδία (2007)   | - Βουλγαρία (2000) | - Φιλανδία (1983) |
| - Ελλάδα (2006)     | - Κροατία (1998)   | - Σουηδία (1979)  |
| - Ουγγαρία (2005)   | - Latvia (1998)    |                   |
| - Ρουμανία (2004)   | - Δανία (1997)     |                   |

## ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΗΜΕΡΕΣ

### Εκστρατεία ενημέρωσης στα πλαίσια της Παγκόσμιας Ημέρας Ενάντια στην Κακοποίηση των Παιδιών (19.11.2008) και της Παγκόσμιας Ημέρας Κατά της Βίας των Γυναικών (25.11.2008)

Μέσα στα πλαίσια των πιο πάνω παγκόσμιων ημερών, η Συμβουλευτική Επιτροπή διοργάνωσε διάφορες δραστηριότητες με στόχο την ενημέρωση του κοινού ότι η βία στην οικογένεια αποτελεί ποινικό αδίκημα. Συγκεκριμένα η ενημέρωση βασίστηκε στο γεγονός ότι με τον ειδικό νόμο ενάντια στην βία στην οικογένεια, η κυπριακή κοινωνία αποστέλλει το μήνυμα ότι ανεξάρτητα από θρησκεία, κουλτούρα ή άλλες πεποιθήσεις η βία στην οικογένεια αποτελεί ποινικό αδίκημα. Οι εκδηλώσεις είχαν τα πιο κάτω συνθήματα:

- «Μίλα Μου Μη με Κτυπάς»
- «Η Βία στην Οικογένεια Αποτελεί Ποινικό Αδίκημα»

Το πρόγραμμα των εκδηλώσεων περιλάμβανε τα πιο κάτω:

- Διανομή ενημερωτικού υλικού στα πιο κάτω:
  - Σε όλα τα Επαρχιακά Γραφεία Ενημερίας παγκύπρια
  - Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
  - Σε όλους τους Αστυνομικούς Σταθμούς παγκύπρια
  - Υπουργείο Υγείας
  - Υπουργείο Παιδείας & Πολιτισμού
  - Επίτροπο για τα Δικαιώματα του Παιδιού
  - Σύνδεσμο για την Πρόληψη και Αντιμετώπιση της Βίας στην Οικογένεια
- Διανομή ενημερωτικού υλικού στα Αρτοποιεία Ζορπάς και Μαραγκός παγκύπρια
- Πληρωμένη ανακοίνωση στις εφημερίδες
- Συμμετοχή και τηλεφωνική παρέμβαση μελών της Συμβουλευτικής Επιτροπής σε τηλεοπτικές εκπομπές με θέμα την ενδο-οικογενειακή βία
- Συνεργασία με την Κυπριακή Ομοσπονδία Πετόσφαιρας. Την εβδομάδα 19-25.11.08, σε όλους τους αγώνες πετόσφαιρας, πριν την έναρξη κάθε αγώνα μπήκαν στο γήπεδο παιδιά που κρατούσαν πανό με αφίσες της Συμβουλευτικής Επιτροπής και το σύνθημα «Η Πετόσφαιρα Ενάντια στη Βία στην Οικογένεια»
- Η Συμβουλευτική Επιτροπή σε συνεργασία με τον Σύνδεσμο για την Πρόληψη και Αντιμετώπιση της Βίας στην Οικογένεια καθώς και την Τοπική Αυτοδιοίκηση πραγματοποίησε σειρά διαλέξεων με θέμα τη Βία στην Οικογένεια στα χωριά Ακάκι (Λευκωσία) 07.12.08, Μοσφιλωτή (Λάρνακα) 03.12.08, Φρέναρος (Αμμόχωστος) 28.11.08, Αγρός (Λεμεσός) 07.12.08 και Κισσόνεργα (Πάφος) 06.12.08.

## ΕΥΡΩΠΑΙΚΑ ΝΕΑ

### Πανευρωπαϊκή εκστρατεία πάταξης της ενδο-οικογενειακής βίας από το Συμβούλιο της Ευρώπης (2006-2008)

Τα κράτη μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης αποφάσισαν στην 3<sup>η</sup> Σύνοδο τους (16-17 Μαΐου 2005, Βαρσοβία) την υιοθέτηση Σχεδίου Δράσης το οποίο περιλαμβάνει τα δύο πιο κάτω συγκεκριμένα μέτρα για την καταπολέμηση της βίας εις βάρος των γυναικών, συμπεριλαμβανομένης και της βίας στην οικογένεια:

- την ίδρυση ενός «*Task Force για την καταπολέμηση της βίας εις βάρος των γυναικών, συμπεριλαμβανομένης και της βίας στην οικογένεια*» το οποίο θα αξιολογεί την πρόοδο σε εθνικό επίπεδο και θα εγκαθιδρύσει εργαλεία για ποσοτική ανάλυση σε ευρωπαϊκό επίπεδο με στόχο το σχεδιασμό δράσεων,
- τη διεξαγωγή «*Πανευρωπαϊκής Εκστρατείας (2006-2008) για την καταπολέμηση της βίας εις βάρος των γυναικών, συμπεριλαμβανομένης και της βίας στην οικογένεια*» σε συνεργασία με άλλους ευρωπαϊκούς και εθνικούς εταίρους συμπεριλαμβανομένων και των ΜΚΟ.

Η Συμβουλευτική Επιτροπή ορίστηκε ως «**focal point**» από το Συμβούλιο της Ευρώπης και είχε την ευθύνη για την υποβολή της Έκθεσης της Κύπρου αναφορικά με την πανευρωπαϊκή εκστρατεία. Στις 10 -11 Ιουνίου 2008, πραγματοποιήθηκε διάσκεψη στο Στρασβούργο για το κλείσιμο της εκστρατείας. Η διάσκεψη χαρακτήρισε το κλείσιμο της εν λόγω εκστρατείας, αλλά όχι το τέλος της ενωμένης προσπάθειας για καταπολέμηση της παραβίαση ανθρωπίνων δικαιωμάτων που η βασισμένη στη διαφυλική βία.

Στην διάσκεψη, η ομάδα εργασίας του Συμβουλίου της Ευρώπης για την καταπολέμηση της βίας ενάντια στις γυναίκες, συμπεριλαμβανομένης της οικογενειακής βίας παρουσίασε την Αξιολόγησή του αντίκτυπου της εκστρατείας στα κράτη μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης καθώς και τις Εισηγήσεις (recommendations) για τη λήψη εθνικών μέτρων που λήφθηκαν κατά τη διάρκεια της εκστρατείας για την πρόληψη και καταπολέμηση της βίας.

## ΒΙΒΛΙΑ/ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ

Προτεινόμενα βιβλία:

- **Break the silence on domestic violence**  
(ISBN: 978-92-871-6558-9)
- **Gender matters – a manual on addressing gender-based violence affecting young people**  
(ISBN: 978-92-871-6393-6)
- **Eliminating corporal punishment – a human rights imperative for Europe’s children**  
(ISBN: 92-871-5882-7)
- **Violence reduction in schools – how to make a difference**  
(ISBN-10: 92-871-5870-3), (ISBN-13: 978-92-871-5870-3)
- **Violence in schools – a challenge for the local community**  
(ISBN: 92-871-5326-4)
- **Protecting children against corporal punishment**  
(ISBN: 92-871-5551-8)
- **Child sexual abuse in Europe**  
(ISBN: 92-871-5118-0)

## ΣΥΝΕΔΡΙΑ/ ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ

- **Ad Hoc Committee on Prevention and Combating Violence against Women and Domestic Violence (CAHVIO)**  
Η δημιουργία μιας Σύμβασης, ενός δεσμευτικού νομικού κειμένου για την πρόληψη και καταπολέμηση της οικογενειακής βίας, συμπεριλαμβανομένου και άλλων μορφών βίας ενάντια στις γυναίκες που να στοχεύει στην προστασία και στήριξη των θυμάτων, αποτελεί επιτακτική ανάγκη για όλα τα κράτη. Το Συμβούλιο της Ευρώπης είναι το πρώτο ευρωπαϊκό όργανο που διοργάνωσε τη σύσταση Ad Hoc Επιτροπής για την ετοιμασία της εν λόγω Σύμβασης, της οποίας η έναρξη των εργασιών έγινε στο Στρασβούργο, 6-8 Απριλίου 2009. Η επόμενη συνάντησή είναι στις 25-27 Μαΐου 2009. Οι εργασίες της Επιτροπής αναμένονται να ολοκληρωθούν το 2010 ([www.coe.int/violence](http://www.coe.int/violence)).
- **Launching of the Council of Europe’s Platform on Children’s Rights**  
Στρασβούργο, 2-3 Ιουνίου 2009
- **Council of Europe to present anti-smacking campaign in Athens (Greece)**  
30 Απριλίου 2009 ([www.coe.int/t/dg3/corporalpunishment/default\\_en.asp](http://www.coe.int/t/dg3/corporalpunishment/default_en.asp))
- **Conference on the Protection of Children in European Justice Systems**  
Διοργανώθηκε από το Συμβούλιο της Ευρώπης σε συνεργασία με το Υπουργείο Δικαιοσύνης της Ισπανίας, στο Τολέδο, 12-13 Μαρτίου 2009.  
([http://www.coe.int/T/TransversalProjects/Children/Default\\_en.asp](http://www.coe.int/T/TransversalProjects/Children/Default_en.asp))

